

Palojoen puistosuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen - Palojoki välillä Erkonsilta - Lemmensilta, Palojoen solmu 2

Elinvoimavaliokunta 09.06.2026
274/10.03.01.00/2025

Valmistelu ja lisätiedot yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari-Pekka Rajaranta, ari-pekka.rajaranta(at)orimattila.fi 044 7813745, suunnittelu- ja vihertyönasiantuntija Mari Kauppinen, p. 044 781 3964, mari.kauppinen(at)orimattila.fi

Puistosuunnitelmaehdotus koskee Palojoen sekä sen ympäristön; Erkonpuiston ja Pitsipuiston rakentamista. Suunnittelualue ulottuu Erkontien sillalta Lemmensillalle.

Suunnitelmassa esitetään, että Palojoen kunnostamisessa poistetaan joen pohjasta vesikasvillisuus ja ruopataan jokeen lisäsyvyyttä. Joen rantaan suunnitellun uuden oleskeluaukion alueelle rakennetaan matalaa kivimuuria. Palojokeen rakennetaan matala pohjapato, jolla korotetaan joen vesipintaa. Kaupungintalon eteläpuolelle pysäköintialuetta rajataan pienemmäksi. Alueelle on suunniteltu kasvillisuutta, oleskelualue ja rantaan ulottuva puurakenteinen terassi.

Rantatien eteläpuolella Erkonpuiston puistoalueella olevaa nykyistä puistoraittia parannetaan ja levennetään talvikunnossapitoon soveltuvaksi. Puistoraitin sijainti pysyy ennallaan. Raitti valaistaan.

Puistosuunnitelma perustuu Palojoen hankesuunnitelmassa esitettyihin tavoitteisiin Solmun 2 kohdalta.

Suunnitelma on ollut nähtävillä 21.5.–3.6.2026 Orimattilan kaupungintalolla 2. kerroksessa (Erkontie 9) sekä kaupungin kotisivuilla (www.orimattila.fi). Suunnitelman nähtävillä olosta kuulutettiin kaupungin nettisivujen ilmoitustaululla sekä Orimattilan Sanomissa. Suunnitelmasta pyydettiin lausunnot ja suunnittelualueen ympäristön kiinteistöjen omistajille lähetettiin kirje nähtävillä olosta.

Liitteenä puistosuunnitelman asiakirjat ja oheismateriaalina valaistuksen periaatesuunnitelma.

Nähtävilläoloaikana saapui kaksi lausuntoa ja kolme muistutusta. Elinvoimatoimiala kiittää lausuntojen ja muistutusten antajia.

Oheismateriaali: lausunnot ja muistutukset

Lausunnot:

1.Lausunto Orimattilan Vesi Oy:

Lausunnossa sanotaan, että Orimattilan Vesi Oy:llä ei ole Palojoen sekä sen ympäristön puistosuunnitelmaehdotukseen liittyen muuta lausuttavaa kuin, että Palojoen alittavia vesijohto- ja paineviemäriputkia tulee varoa pohjapadon rakennustöissä. Lausunnon liitteenä on johtokarttaote kyseisistä Palojoen alittavista Orimattilan Vesi Oy:n putkista.

Vastine: Orimattilan kaupungin elinvoimatoimiala ottaa lausunnossa esitetyt asiat huomioon jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa/toteutuksessa.

2. Lausunto Musti-Porvoonjoen kalatalousalue:

Puistosuunnitelmaehdotuksessa esitetään ruoppauksia ja pohjakynnyksen rakentamista jokeen toimenpidealueelle. Toimenpidealueen alapuolella Ankkapuiston-/Lähdepuistonkoskessa esiintyy taimenta. Alun perin taimenia on istutettu jokeen, mutta viime vuosina taimenen on todettu lisääntyneen luontaisesti. Etelä-Suomessa taimen on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi kalalajiksi. Sen vuoksi vesirakennustöitä ei tule suorittaa taimenen kutuaikana syyskuun puolivälistä marraskuun loppuun sijoittuvana aikana.

Poikasten kuoriutuminen on myös herkkä vaihe, minkä vuoksi ruoppauksia ei tule tehdä touko-kesäkuun aikana.

Pohjakynnyksen kohdalle tulee pudotuskorkeutta 40 cm. Kynnys tulee muotoilla riittävän loivaksi, jotta myös heikommin uivat kalalajit ja vesieläimet pystyvät ylittämään kynnyksen. Kynnys on syytä muotoilla luonnonkosken kaltaiseksi. Tarvittaessa kynnyksen rakentamisessa on käytettävä kalatalousasiantuntijan ohjausta.

Vastine: Orimattilan kaupungin elinvoimatoimiala pitää tärkeänä taimenen luontaisen leviämisen mahdollistamista Palojoessa ja ottaa lausunnossa esitetyt asiat huomioon jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa/toteutuksessa.

Muistutukset:

1. Muistutus

Muistutuksen antaja pitää hyvänä asiana, että Palojoen kunnostus on edennyt suunnitelman tasolle. Hän pohtii/kysyy, että onko pohjapadon rakentaminen huomioitu ympäristövaikutusten kannalta? Minkä verran joessa on kaloja ja muita eläimiä ja miten tämä rakentaminen vaikuttaa niihin? Joen syventäminen ja kasvillisuuden on varmasti hyvä asia, mutta ettei padon rakentaminen aiheuta haittoja, haluaisin varmistua siitä.

Vastine: Palojoen nykytila on selvitetty hankesuunnitelmavaiheessa käytössä olevilla tiedoilla, mm. vedenlaatu ja kalastotiedoilla sekä kasvillisuus- ja vieraslajitiedoilla.

Suunnitteluvaiheessa on ilmoitettu hankkeesta Kaakkois-Suomen elinvoimakeskukseen ja elinvoimakeskuksen ohjeen mukaan lupa- ja

valvontavirastolle. Prosessi on siltä osin kesken ja odotetaan lausuntoa.

Pohjapadon tavoitteena on parantaa joen virkistyskäyttöä korottamalla vesipintaa ja muodostamalla lyhyt koskiosuus. Suunnitelman pohjapadon on mahdollista jättää alivirtaama-aukko/madallettu osa, jolla veden virtaus turvataan myös alivirtaaman aikaan ja kalojen liikkuminen ohi padon on mahdollinen.

Pohjapadon aiheuttaman vesipinnan nousun on arvioitu rantojen jyrkkyyden takia olevan mahdollinen, lisäksi on huomioitu jokeen laskevat hulevesiviemärit.

Pohjapadon korkeutta ja rakennussuunnitelmaratkaisuja tarkennetaan jatkosuunnittelussa, jotta haittoja ei aiheudu.

2. Muistutus

Muistutuksen antaja on ollut yhteydessä elinvoimatoimialaan ja muistutuksessaan kertoo huolen Palojoen pohjapadon ja pinnakorotuksen vaikutuksista muistutuksen antajan (suunnittelualueen rajanaapuri) kiinteistölle ja siinä sijaitseville rakennuksille Käkeläntiellä. Lausunnon antajat pyytävät ottamaan huomioon, että etenkin kevään tulvatilanteissa jo nykyolosuhteissa on aina keväisin vaarana veden nousu rakennuksille, etenkin tontin länsipuolella. Pohjapadon sijainti tulee muistutuksen antajien mukaan vaikeuttamaan tilannetta entisestään. Muistutuksessa pyydetään asian huomioimista suunnittelussa.

Vastine: Pohjapadon korkeutta ja rakennussuunnitelmaratkaisuja tarkennetaan jatkosuunnittelussa, jotta haittoja ei aiheudu. Orimattilan kaupungin elinvoimatoimiala ottaa lausunnossa esitetyt asiat huomioon jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa/toteutuksessa.

3. Muistutus

Kuntalaisena ja Palojoen rannalla pitkään asuneena muistutuksen antaja haluaa, että arvoisa elinvoimalautakunta ottaa suunnittelussa ja päätöksenteossa huomioon myös seuraavat huomiot:

Palojoen vedenpinta laski 30 vuotta sitten toteutetun ruoppauksen ja viemärin rakentamisen yhteydessä Erkonsillan ja Lemmensillan puolivälissä noin 25 cm, kun Erkonsillan yläpuolella louhittiin kalliopohjaa 25–30 cm. Muistutuksen antaja ehdottaa, että nyt olisi aiheellista nostaa vedenpintaa tuon 25 cm ja lisäksi 50 cm eli yhteensä 75 cm. Korotuksesta ei muistutuksen antajan mukaan olisi todennäköisesti kenellekään haittaa, mutta Orimattilan imago ja käyntikortti paranisivat merkittävästi.

Palojoen virkistyskäytön jatkumiseen on tehtävä veneiden/kanoottien vesillelaskupaikka, joka sopisi hyvin etelärannalla olevan pumppuaseman yläpuolelle. Tällaisia rakenteita tehtiin muistutuksen antajan mukaan jo noin 30 vuotta sitten myös Porvoonjoen yläjuoksulle.

Muistutuksessa myös kysytään, että voitaisiinko etelä ja pohjoispuolen oleskelualueiden maanpintoja korottaa esim. 1.0 m, jotta niiden hyödyntäminen mielestäni paranisi ja myös niihin pääsy olisi esteettömämpää.

Muistutuksessa kerrotaan, että varsinkin pohjoispuolen hulevesiputkista tulevien aineiden ja ravinteiden johdosta joki täyttyy siltä kohdin vesikasveista. Voitaisiinko tätä haittaa vähentää kaivamalla syvennykset purkukohtiin, jotka esim. 5 vuoden välein ruopattaisiin puhtaiksi niiltä kohdin. Se olisi helposti toteutettavissa Puistoraitilta käsin.

Lemmensillan alapuolella oleva pohjapato olisi syytä poistaa, ellei se muuten peity vedenpinnan korotuksen johdosta. Tämytyypiset padot estävät täydellisesti joen virkistys vesiliikenteen (veneet / kanootit).

Joen eteläpuolta olisi syytä myös siistiä kaatamalla vanhat puut ja risukot pois ja haitallisen jättipalsamin niidot taajama-alueelta vuosittain.

Muistutuksessa toivotetaan vielä hyvää ja pitkänpäälle onnistunutta suunnitelmaa.

Vastine: Orimattilan kaupungin elinvoimatoimiala tarkentaa pohjapadon korkeutta ja rakennussuunnitelmaratkaisuja jatkosuunnittelussa, jotta haittoja ei aiheudu ja silti tavoite joen virkistyskäytön parantamisesta säilyy.

Elinvoimatoimiala selvittää jatkosuunnittelussa mahdollisuutta lisätä suunnittelualueelle laituria, joka mahdollistaa melontakajakista maalle siirtymisen.

Palojoen hankesuunnitelman yhteydessä on laadittu vieraslajien torjuntaohje Palojoen hankealueelle. Elinvoimatoimiala selvittää ohjeen mukaisten toimenpiteiden toteuttamisen mahdollisuutta käytettävien resurssien/ylläpidon määrärahojen puitteissa. Uoman ruoppauksen jälkeen rantojen saavutettavuus tulee olemaan helpompaa ja torjuntatoimet mahdollisesti paremmin toteutettavissa.

Orimattilan kaupungin elinvoimatoimiala ottaa lausunnossa esitetyt asiat huomioon jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa/toteutuksessa.

Yritysvaikutusten arviointi

Myönteinen vaikutus	positiivinen 3	neutraali 2	negatiivinen 1	Kielteinen vaikutus
Edistää yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa	3			Kaventaa yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa

Lisää Orimattilan vetovoimatekijöitä	3			Vähentää Orimattilan vetovoimatekijöitä
Vaikuttaa positiivisesti työllisyyteen ja aluetalouteen	3			Ei työllisyys- tai aluetalousvaikutuksia
Vaikuttaa positiivisesti yritysilmapiiriin	3			Vaikuttaa negatiivisesti yritysilmapiiriin

Esittelijä Elinvoimajohtaja Sara Vilander

Päätösehdotus

Elinvoimavaliokunta päättää hyväksyä Palojoen puistosuunnitelmaehdotuksen välillä Erkonsilta-Lemmensilta, Palojoen solmu 2 sekä nähtävilläoloaikana suunnitelmaan jätettyjen muistutusten ja lausuntojen vastineet.

Päätös

Toimivalta Hallintosääntö Luku 6 § 5

Jakelu yhdyskuntatekniikan päällikkö
suunnittelu- ja vihertyönasiantuntija
lausuntojen ja muistutuksien antajat